

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

Néhány szó a szénítésről.

(Folyt. és vége.)

A hasábok fölrakása az emeletes réteg rakásánál is a földszintihez hasonlóan történik, tudniillik először a vékonyabb, azután a vastagabb hasábok lesznek a központ körül rakva; minthogy a hasábokat a függélyesen álló hasítvány köré függélyesen nem állíthatók, az ez által támadt ürt üszkökkel, apró fadarabokkal szokás kitölteni, abból a célból, hogy így a tűz az emeletre is könnyebben áthatolhasson. Ezek után főváltva folyik a munka a földszinten és emeleten és pedig akkép, hogy a fát mindig körbe helyezzük el a központ körül mindaddig, míg a szénítő rakás széléhez 1.5 méternyire nem érünk, a mikor már a körbe

való rakást nem föltétlen szükséges betartani, mert már az ediggi rakás elég biztosítékot nyújt az állékonyságra és a szénítő rakás körül annak betartására fölhalmozott fa a szénítőt járásában akadályozná, mely esetben a rakást előbb az egyik oldalon végezheti be és innen halad fokként odább. Természetes, hogy erre csak a lejtős helyeken készített boksáknál van szükség, mert a sík helyeken elég helyünk van a körül járásra.

Ha már most a földszinti és az emeleti réteg fölrakásával elkészültünk, következik a szénítő rakás tetejének, az ugynevezet búznak az elkészítése, mi ugy történik, hogy a szénítő az emelet közepén szén törmeléket és üszök darabokat tölt föl s azok fölibe a hasábok

TÁRCZA.

Nyulak veszedelme.

(A Hazánk után.)

A kik Nagy-Boldogasszony napján jártak a gödöllői állami csirketenyészsde környékén, ha a vadászat dolgában annyira járattanok lettek volna is, ha azt sem tudják, hogy augusztus 15-ike a nyulvadászat klasszikus megnyitó napja: jobbról - balról hallatszó puskarapogás tanította volna meg rá. A délután a fővárosba robogó vonat utasai között hemzsegett a Tartarin kosztümös városi Nimrod; pezsgő jókedv a soraikban. Mintha csak ünnepelni akarták volna a jelentékeny eseményt, hogy ime, Tarascon városa szobrot emeltet Daudet Alphonsenak.

Egy civilizben utazott utász-százados, kinek nyulból és fogolyból álló hadizsákmánya a leggazdagabb, azt kérde társaitól: találják ki, hogy a nyul, mikor sivit a

márctiusi hideg szél, miért a világ legszerelmesebb szatirja?

Persze a fogós kérdést nem tudják megfejteni; így nem marad más hátra, mint hogy a kérdésttevő fejtse meg a régi írók szerint, hogy Venus a nyulak mamája, „alma leporum mater“-nek nevezik itt-ott.

A társaság másik tagja nem akarván, hogy gyengébbnek tartsák, kérde: a lelőtt süldönyulról mikor lehet megismerni, hogy a közelben van-e testvére? De már ezt a koczavadász is megmondhatja! Ha sötét kereszt van a homlokán, csak készenlétben kell tartani a puskát, mert biztos, hogy a vizsla legkisebb neszére is kiugrik a szomszéd luczernásból,

A vidáman csevegő vadásztársaság elhalmozza egymást ráfogásokkal s többé-kevésbé rossz viccekkel.

A plebános nem akart, a krumplibokor aljában meglapult nyulra löni.

De hát miért nem lőtt rá, szent atyánk?

Mert nem illett! volt rá a stoikus válasz.

berakása alkalmával félre dobott görbe fadarabokat fölapritva helyezi el, melyek fölé ismét rövidebb hasábok és dorongok következnek mindaddig, míg az egész gömbölyded alakot nyer, mikor is a rakás elkészítése be van fejezve s még csak a tetején kell jól kiegyengetni és az oldalokon netán mutatkozó réseket betölteni.

A német szénítési módnál a boksa rakása hasonlóan történik s a különbség csak az, hogy itt a begyújtás fölülről lesz alkalmazva.

Az olasz szénítési mód úgy a tót, mint a német szénítési módtól eltérő, mert itt a rakásolás hidlason történik, úgy tudniillik, hogy a középponttól sugárosan és párhuzamosan hasábokat raknak le, melyekre a következő réteg keresztbe rakva jön, úgy hogy a hasábokból egész hidlás származik, melyre azután a többi fa épp úgy lesz föl rakva, mint más szénítési módoknál. A hidlás fája nem igen szokott megszenesedni, hanem csak megüszkösödik s mint ilyen vagy hidlás rakásához, vagy pedig mint gyújtófa lesz fölhasználva.

A tót szénítési módnál kétféle takarót használunk, ugymint durva és por takarót. Durva takaróul hantot, száraz lombot, mohát, fenyőgalyakat, hangát, áfonyát stb. használhatunk. A por takaró az alsó, vagyis a durva takaróra jön, mely gyökerektől és kövektől

megtisztított porhanyó földből, szénporból, vagy a kettőnek vegyülékéből áll. Portakarónak különben az olyan anyag legalkalmasabb, mely a nélkül, hogy megkeményednék, a rakást szorosan födi a szénülés alkalmával azonban a fejlődő gőzt és gázokat át bocsátja, mely kívánalomnak legjobban megfelel az agyag, televény homok és szénpor egyenlő arányban való vegyüléke, mit különben a már gyakrabban használt szénítő helyeken készen találhatunk.

A durva takaróval az egész rakás 12—16 cm. vastagon lesz befödve, megjegyezvén, hogy gyephantok alkalmazása mellett ez a réteg vékonyabb kell hogy legyen. Ez a szabály azonban nincs kivétel nélkül, mert például viharos időjárásnál a takarónak kivált a szél fúvásának kitett oldalon vastagabbnak kell lennie.

A portakaró a durva takaróra jön s a tót szénítési módnál a boksa begyújtása előtt csak a földszinti rétegre és a buba alkalmazuk, míg az emelet egy része födetlen marad, mely takaratlan pásztátkoszorúnak nevezzük s azért marad födetlenül, hogy a begyújtáshoz szükséges léghuzam előállhasson és a kifejlődő gőzök és gázok szabadon és akadálytalanul elillanhassanak; miután a koszoru ebbeli céljának már megfelelt, jön erre is a portakaró. Itt még megjegyzem, hogy mielőtt a

Ugyan!??

Hát nem látta öcsém, hogy a nyulnak szétállottak a fülei pihenés közben?

Hát azután? kérdik a koczavadászok.

De már erre felvillan a plébános kerek ábrázata.

Hát nem tudják, hogy ha a nyul összeálló fülekkel pihen, az a himje, azt meglövöm, de szétálló fülre én nem lövök, mert annak ilyenkor augusztus közepe táján még szopós kölykei lehetnek.

Persze a koczavadászok e felvilágosítás után mélyen elhallgatnak.

Vadászat közben melyik a legkedvesebb nótád? kérdi egy napbarnította legény a szomszédjától.

A nyulsivítás, mert a nyul csak akkor hallat hangot, ha találták.

Csakugyan a sivítás a nyul hattyudala, közeli halálának hírnöke.

A kupé sarkában a telekkönyvvezető mélyen szemébe huzta tiroli loden-kalapját. Álmodt szimulál, csak azért, hogy ne évődjenek vele. A csipkedésre

bőven rászolgált napközben: társai ráfogták, hogy még akkor sem lövi le a nyulat, ha megbotlik benne.

Mondhatom, hogy annak, ki nem volt vadászember és a vadászok kompániájával tért vissza hétfőn a fővárosba, — ugyan kijutott az igazi s a koczavadászok legendáiból.

Már hiába! vadászkedvelő nép vagyunk mi s Isten csodája, hogy a 12 forintos, igazán csekélynek mondható vadászati jegyek kelendősege mellett egyáltalán még vaddal birunk.

A társadalom majdnem minden rétegbeli épkez-lábu embere, ha csak idejéből telik, szabadságidejét vadásztatva szereti eltölteni.

Aztán mennyi a ragadozószámba menő orvvadász; ki csak kissé is ismerős mezei életünk viszonyaiival, tudni fogja, hogy ez a veszedelmes elem a vadnak épp oly kérlelhetetlen ellensége, mint a vadászttilalomnak betartása felett órkodó zsandárnak, gazdatisztnek, földbirtokosnak. Még igen emlékezetes a fiatal, rokon-szenves nagybirtokos halála, kit orvvadász golaója ölt

búb portakaróval befödethetnek, előbb annak tetejére törmelék szénből és üszkösödött fából egy kis halmot rakunk és csak ezután fődjük be vastag portakaróval.

A német szénítési módnál is kétféle takarót használunk; a különbség ennél csak annyi: a búb áll, hogy nem a koszorút hagyjuk fődetlen, hanem az alsó alátamasztó részt abból a célból, hogy a fölülről eszközölt begyújtásnál a szükséges léghuzamot megkapjuk. Ennél a módszernél a búbot fődő takaró is vékonyabb s szinte olyannak kell lennie, hogy azon át a kifejelődő gőzök és gázok akadálytalanul szabadon elillanhassanak.

(Folytatása következik.)

Öröm helyett bubánat.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Mindig reménykedtem, hogy egyszer végre valahára örvendetes dolgot is írhatok majd kedvelt lapunkba, de úgy látszik, nálam beteljesedett egy versnek ismert szakasza: „csak reménykedünk szüntelen!” A korai öröm soha sem jó, mert könnyen úgy jár vele az ember, mint az iskolás olvasókönyvekből ösmert vadász, ki előre ivott a medve bőrére s a vége bizony csak az lett, hogy a maczkó vigan loholt el odább a bundájával, a vadásznak pedig saját zsebéből kellett megfizetni a kontót. Hasonlatosképpen jártunk mi is, községi és más hasonlatos erdőőrök.

A községi, közbirtokossági stb. erdők állami ke-

zelésbe vételéről szóló törvény tárgyalása alkalmával már azt hittük, hogy végre csak reánk is jobb napok virradnak, maguk a józanabb gondolkodású birtokosok is örvendtek a bekövetkező újításnak, hiszen a legtekintélyesebb napilapok is úgy tüntették föl a dolgot, hogy ime itt egy szebb jövő hajnala s csak mikor nyélbe lett sűtve a dolog, akkor láttuk nagy szomorúsággal, hogy bátran elmondhatjuk mi is azt, a mit az egyszeri pap, ki midőn hosszasan imádkozott volna esőért s az végre megérkezett ugyan, de jéggel keverve, így sóhajtott föl: „adtál Uram esőt, de nincs benne köszönet!”

Éppen a törvény tárgyalása alkalmával találkoztam egy hirneves fakereskedővel, aki vigan mesélte nekem, hogy ime megjött már az ideje a községi erdők fölvi-rágozásának. Sajnos, hogy csak mese volt, mert midőn azt kérdeztem tőle, hogy tudja-e, mire lenne szükség, hogy a törvény az életben is bevállják, ő maga is rájött arra, hogy nagyon eltévesztett dolog az, ha a törnyot fölülről lefelé akarják építeni, mert az alap nem fölül van, hanem lent s így hiábavaló vagy legalább is nem helyes munka az, hogy állítunk föl ugyan negyvenegynéhány új erdőhivatalt, mely fölügyelni fog arra, hogy az erdők kezelése helyes és a törvény kívánalmának megfelelő legyen. Nem úgy, törvényhozó uraim! A szilárd épületnek alul kell megvetni az alapját, mert ha az alap maga erős, azon még a gyöngébb fölső rész is elég szilárdan áll. Az Isten szabad ege alatt, az utcza közepén tárgyaltuk a dolgot vagy egy negyedóra hosszat s e közben a következő eredményekre jutottunk:

Hiábavaló minden erőlködés mindaddig, míg az az 1879. évi erdőtörvény 17. §-a a legnagyobb szigorral nem lesz végrehajtva és az ez alá eső birtokosok nem

meg — mert a tulajdonjog mellett a törvénynek akart tisztelet parancsolni. S nincs esztendő, melyhen hasonló szerencsétlenséget ne kellene regisztrálnunk.

Már Németországban a vadászati szenvedély kielégítése drágább multság. Ott, kinek 75 hektárnyi birtoka van egy tagban — vadászhat szabadon a saját területén s mást azon megtűrni nem köteles. Nálunk a gazdának 115 hektárnyi egységes birtoktestének kell lennie, hogy saját maga legyen vadászterülete gazdája. Persze az ilyen kedvezmény a gazdag emberek kiváltsága, tehát ezen nem lehet változtatni. Ha pedig a német birtokosnak akkora kiterjedésű fás birtoka nincs, a község előjárósága több birtoktestet egyesít s az azok után eső vadászati jogot adja bérbe az amatőröknek, a befolyt vadászterületet meg arányosan osztja szét a föld tulajdonosai között. Nálunk maguk a tulajdonosok egészítik ki a vadászterület nagyságát, ha a saját birtok nem futná.

Belgiumban ismét más regulák járnak. Ott a Nimródnak vadászjegyet is meg kell váltania, kinek

területén a vadat szándékozik lődözni; ha ezt elmulasztja, hivatalos vadászengedélye daczára kihágást követ el.

Skóciában ugyanez a szabály járja.

Törökországban a ki vadászni akar, községenként külön kell vadászjegyet meszereznie s jaj a vadásznak, ki 100 méterrel átlépte a jegyében körülírt határt. A paraszt azonban a község határában, — puskalövésnyi távolságból — engedély nélkül is lelőheti a nyulat — de csak saját konyháján fogyaszthatja el, eladni nem szabad.

Japánban kétféle vadászengedély van. Egyik szól a löfegyver s a másik a török használatára. Hogy ez mennyire helyes, nagyon sok magyar vadász igen szívesen írná alá.

Az Egyesült - Államokban mindegyik államnak saját külön vadász instrukciói vannak. Ezeknek túllépése jelentékeny pénzbírságot von maga után. Egyik helyt például tiltják ennek vagy annak a vadnak a lövését, másutt meghatározzák, mennyit szabad egy-

lesznek vas marokkal kényszerítve erdeiknél szakképzett személyzetet alkalmazni. Ott, hol rossz a gép, a legügyesebb gépész sem fog azzal dolgozhatni. Már pedig az új törvény minden egyebet államosít, csak az altiszti személyzetet nem, ez tehát marad a régi; nagy része az ő tudatlanságában és a szakértelem hiányában, valamennyi pedig az ő nagy nyomorúságában, mert hiszen nyíltan kimondja, hogy újabb terheket a birtokokra róni nem fog. Mire való hát a nagy hűhó? Talán arra, hogy egy pár tisztviselőnek legyen meg az ő biztos kenyere, míg a tulajdonképpeni igavonó továbbra is megmaradhat az ő koplalásában? A szolgálatot, a szabályok pontos betartását megkívánják nálunk éppen úgy, mint a kinestári alkalmazottaknál, vagy talán még jobban, nekünk éppen úgy meggyagyják, mint azoknak, hogy tartozunk a szolgálati jelvényt látható és föltűnő helyen viselni, miért nem leszünk hát mi is államosítva?

Azt hinné az ember, hogy egy-egy szabályrendelet arra van hivatva, hogy a régi rossznak vagy be nem vállottnak javítására szolgáljon. Ugyan hasonlitsuk csak össze az 1879 évi XXXI. t.-cz. 40. §-át a földmívelésügyi m. kir. ministerium által 1895. évben 72086 szám alatt kiadott szabályrendelettel s mérlegeljük higgadt megfontolással a kettő közt mutatkozó különbséget, és mit szóljunk arról, a mit ez a szabályrendelet a fegyelmi ügyekre vonatkozólag tartalmaz?

Hosszu huszonhárom év óta állok az erdészeti szolgálatában, mely idő alatt 10 új társat oktattam be szakunk minden csinjába - binjába, igyekeztem a jóra való, nemes erkölcsű ifjakat lelkesíteni s egy jobb jövő reményében az erdészeti zászlaja alá édesgetni, most szárnyaszegetten, minden reményt veszítve állok itt magam is, legfőllebb csak azért, hogy példám minden-

kit visszariasszon a mi tövises és minden jobb killátás nélkül való pályánktól.

Kíváncsian várom, vajjon mikép fog alkalmazkodni az új törvény az erdősítések keresztülvitelénél, ha már a birtokosokra újabb terheket róni nem akar. Vajjon ennek szem előtt tartásával nem marad meg továbbra is a mostani gyakorlat mellett, mely szerint a szükséges munkaerőt maguk a birtokosok adják természetben, birtokuk arányában? No ugyan furesán fog kinézni az erdősítés a jövőben is, ha ettől a patriarchális szokástól el nem térünk.

Ezt a birtokarány szerint való fölöstást hosszú gyakorlatom alatt volt alkalmam eléggé kiösmerni. Mikor arról van szó, hogy kinek mennyi fa jár a közös erdőből, vagy pedig annak legelőjére hány darab marhát hajthat ki, akkor a vagyonosabb mindig hűségesen kivieszi a maga részét, egészen másképp áll azonban a dolog akkor, mikor a munkásoknak a birtok arányában való adásához kell hozzájárulni; itt egyszerre megváltozik a viszony: a gögösebb és követelőbb vagyonos nagy bölcsen kihuzza magát — könnyen teheti mert hiszen a rendelkező rendesen befolyása alatt áll — míg a szegényebb sorsu s ennél fogva alázatosabb itt is a rövidebbet huzza s gyakran két — háromszor annyi munkát végeztet, mint vagyonosabb birtokostársa.

Tessék még ehhez elképzelni azt a munkát, melyet az ilyen kényszer-napszámosok végeznek és kivált tessék az ilyenekre fölügyelni, tőlük a megfelelő szorgalmat, a munka helyes végzését megkívánni! Mi, kik ezt már évek óta saját tapasztalatunkból ismerjük, tudjuk legjobban, hogy mi az? Addig, míg rendesen fizetett munkásokkal — kiknek azután parancsolhatunk is — nem fogjuk végezni az erdősítést, bizony gyöngé-

ből löni, ismét másnt meg kutyával nem szabad vadászni, vagy ha meg is engedik, szigorúan megjelölik a vadat, melyre vadászhat.

Kinában szabad világa van a vadásznak. Nem kell ott se vadászjeggy, se engedély: vadászhat mindenki még a czászár vadászterületein is, mert a menyei birodalom uralkodója rendesen gyermekéveit éli uralkodása legnagyobb idején, kinek inkább baba való a kezébe, mint puska.

Perzslában is szabad a vásár — vadászhat mindenki kénye-kedve szerint; de minden jóra való vadásztól úgy kívánja a dekorum, hogy kutyái elszabadítása percében hangosan foháskodjék Isten segedelméért. Ha ezt elmulasztja, az elejtett vad husa tisztátalan, melyet semmi szín alatt sem szabad igazhívó perzsának megenni, ha az egek haragját magára vonni nem akarja.

Az utolsó kenet.

— Daudet Alfons —

A chemillei káplán éppen készül az utolsó kenetet feladni egy haldoklónak.

Oh mily borzasztó az, mikor valakinek egy szép nyári napon kell elhagynia örökre életet, világosságot és a világot! Künn a déli harangszó zug az ünnepélyes csendben.

Miféle bolondság az, ilyen derült napon halni meg és kényszeríteni a káplánt, hogy délben asztalától keljen fel!

Máskor ilyen tájt a kert árnyas fái alá szokott huzódni a derék pap és ott tartja rózsá- és barackvirágillat között pihenő óráját.

Istenem! Teljesedjék akaratod — és még sóhajtott egyet mélyen. Kezébe vette a szent edényt és nekiindult a keskeny gyalogösvénynek, mely pirosuló virágoktól benőtt sziklák között vezetett fölfelé.

eredményt fogunk fölmutathatni minden igyekezetünk mellett is.

Lapunk szűk tere nem engedi, hogy annak egy számában tárjam föl összes bajainkat s azért a sok közül a jövőre tartok fenn, kérve a szerkesztő urat, hogy soraimnak majdan helyet szorítani sziveskedjék. (Mindig szívesen látjuk s jövő számunkban folytatólag közöljük helyeseknek ismert megfigyeléseit. A szerkesztő.)

Papp János
erdőőr.

LEVELEZÉS.

Béles, 1898. Augusztus 17-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ha érdemesnek tartja szerény soraimat közölni, sziveskedjék annak lapunk hasábjain kevés helyet szorítani.

A reketői m. kir. erdőgondnokság altiszti személyzete mult hó 10-én Magurán egy jótékony czélú nyári táncvigalmat rendezett.

Rendezők voltak Holló Sándor m. kir. erdőlegény, Bokor János, Kebeley Miklós és Kiss Márton m. kir. erdőőrök. — A táncmulatság tulajdonképpen a szabadban volt tervezve, mi ha megtörtént volna, illetve ha a kellemetlen idő által nem lett volna megzavarva, szép jövedelemnek néztünk volna elébe. de miután az csak irott malaszt maradt, úgy a mulatság zárt helyiségben volt megtartva s mint már említettem, az esős idő meggátolta ígérkezett vidéki vendégeink kirándulását s így csupán csak a közelebb levő altisztek és egy pár iparos jelent meg, mely körülmény kedvezőtlenül hatott a kolozsvári m. kir. tekintetes erdőigazgatóságnál

létesült temetkezési segélyalap gyarapodására nézve, mivel a kevés bevétel folytán idézett czélra csak 5 frt volt juttatható.

Belépti díj személyenként 1 korona, családjegy pedig 2 korona volt.

Befolyt összesen 12 személy- és 12 családjegy után 32 frt 10 kr. a felülfizetésekkel együtt.

A felülfizetések az alább felsoroltak szerint tör, téntek: Főnökünk Tekintetes Nemes Károly m. kir. főerdész ur 4 frttal, Balogh Migály m. kir. erdőőr 1 frt 50 krral, Krájník Mihály m. kir. erdőőr 1 frt 50 krral, Kubányi Mihály m. kir. erdőőr 1 frttal, Moldován Gergely m. kir. erdőőr 1 frttal, Bombár László uradalm-erdőőr 1 frttal, Ledneczky József faraktárőr 50 krral, Mihály Demeter erdőőr 50 krral, Fehér Sándor, Khon Ignác és Oltyán György iparosok 50—50 krral, Demeter István járásbíró 50 krral, Muntján Demeter gör. kel. lelkész 50 krral, Májer Mihály őrsvezető 50 krral és Mihály Salvátor ügyvéd jelölt ur 60 kr. felülfizetéssel járult a pénztárhoz.

Előadottak szerint mint már említve is volt összes bevétel 32 frt 10 kr. a kiadás pedig 27 frt 10 kr. fennmaradt tehát 5 frt, mely összeget a már jelzett jótékony czélra be is szállítottuk.

A mulatságot illetőleg megjegyzem, hogy az nagyon vig kedélyben folyt le, különösen vége felé úgy annyira, hogy az elválás a közönségnek egész fejtörést okozott.

S most, miután már eléggé körülírt mulatságunk leírásának végéhez érnek, el nem mulaszthatom itt e helyen is a felsorolt rendezők és az összes jelen volt altisztek nevében szeretett főnökünk Tekintetes Nemes Károly m. kir. főerdész urnak mulatságunk megtekintése végett tett szíves kirándulásáért s pénztárunk elő-

A számár — min ült — éppenséggel nem volt megelégedve ezzel az expedícióval és nehezen ment.

Ezt is a kedvéért teszem, jóságos uram! — gondolhatta a csacsi ő kegyelme és majd az egyik, majd a másik fülét mozgatta, keregetvén róla a legyeket.

Különben a káplán nem valami könnyű teher ebéd után; nincs is nagyon megelégedve a csacsi a dolgok folyásával.

Időnkint parasztokkal találkoztak. Tisztességes ember köszönteni szokta Isten szolgáját levett kalappal, de úgy látszik a chemilleiek nam tartoznak ehez a fajtához. Köszönnek ugyan, de e közben dacz és durvaság tör elő a szemeikből.

A káplán jóságosan köszönt vissza.

Meleg volt és nagy por. A sziklák lábánál a Loire csillogó habjai csobognak. A zugás, legyek zümmögése, madarak csicsergése mindinkább álomba ringatta a káplánt.

Villandoy közelében magasabbak lesznek a sziklák és keskenyek az ösvények. Itt történt meg, hogy a

káplánt egy fuvaros kiáltása zavarta fel álmából. Szörnyülködve látta, hogy egy szénásszekér, mely szembe jött vele, elzárta az utat előle.

Válságos percz volt. Akárhogy is szorongott a káplán a sziklához, kettőjük számára nem volt hely. Visszatérni az országutra? Lehetetlen, hisz éppen azért választotta a káplán a rövidebb, de nehezebb utat, mert sietnie kellett a haldoklóhoz, ki a halállal küzdődik. Igyekezett megértetni ezt a fuvarossal, de az nem engedett.

Sajnálom, káplán ur — szólt pipával a szájában, de úgy kimelegedtem máris, hogy vissza nem térek. Ön könnyebben tebeti, elég kényelmesen ül a szamarán!

Szerencsétlen, nem látod, mit viszek? Ez Isten, te istentelen! A chemillei Isten, mit beteghez viszek.

Ej én villandoyi vagyok, mit törődöm a ti istenetekkel! Hü! És megindította a lovait.

Nos, a mi papunk nem a legtürelemesebb ember. Ah, így állunk fiam? no várj!

mozdításáért a legmelegebb őszinte köszönetemet nyilvánítani.

A tekintetes szerkesztő urnak igaz hive

Holló Sándor
m. kir. erdőlegény.

Különfélék.

Az aratás bevégeztével a múlt évi drágaság is megszűnt s így idején valónak látjuk, még egyszer föl kérni mindazokat, kiknek bármitartozása van lapunkért, hogy azt még e hó folyamán, azonban minden esetre a jövő hó elején kiegyenliteni szíveskedjenek.

Elöléptetések. A beszterczei m. kir. erdőigazgatóságnál folyó hó 15-ikével a következő előléptetések történtek: Weber Mihály, Bennig Lajos és Gondos János III-ad osztályu főerdőörökké; Komsa György, Musinszky Ede I. oszt. erdőörökké; Horváth Károly II. oszt. erdőörökké; Policsek Florian és Kovács Elek III-ad oszt. erdőörökké. Gratulálunk!

Hogyan számolnak az eszközök? Az eszközöknek tizen tul nincsenek számneveik; de még ha tizen alul levő számot akarnak jelezni, akkor sem igen mondják azt ki, hanem annyi ujjat mutatnak föl alányat mondani akarnak. Ha huszat akarnak jelezni, már két emberre van szükség, mert arról, hogy kétszer tíz ujjat mutathat föl, fogalma sincs a szegény halzsirfaló sarkalónak.

Tíz forint — egy krajczárért. Székesfehérvártott minap egyik boltból a másibka járt egy fiatal gyerkőcz, a 6 esztendő Kenesei Jóska.

Leugrott a számárról és gyöngéden a füre tette a szent tárgyat és azzal letérdelt és imádkozott.

Hatalmas jószágos Urunk! Te látod, hogy szükség kényszerít, hogy összezuzzam ezt a lurkót. Ezt a mesterséget elvégzem a két öklömmel . . Csak maradj Uram szép csendesesen, meglátod, hogy végzem el. Kérlek ne elegyedjél a dolgába, se mellettem, se ellenem. Mindjárt készen vagyunk.

Elmondva imáját, feltúrta kabátja ujjait, hogy kilátszik kerek, erős, fehér karja.

Pif! Puf! Az első ütésre kirepült a pipa az ember szájából, a másodikra ő maga is hanyatt esett és egyet se mozdult.

A káplán szépen félretolta a kocsit és elnyargalt betegéhez, kit hűs szobában talált. Mintha csoda történt volna, alább hagyott a láz és a haldokló éppen azzal foglalkozott, hogy egy pezzgös üvegnek nyakát üsse le. Annyit elárulhatok, hogy a káplán segített neki ebben.

Ez időtől kezdve egész Franciaországban népszerű lett a chemillei káplán és azóta, mikor valaki verekedéshez fog, így imádkozik: Édes chemillei Isten! Ne légy velem, ne légy ellenem!

Vegyen bácsi képeket; — kínálta az embereket, a kik közül sokan nem is hallgattak a fiura. Némelyek azonban szóba állak velle, a mire a fiu egy-egy vadonat-új tíz forintos bankjegyet vett elő.

Itt van a kép, oda adom olcsón; — mondta a bankó-kereskedő s mikor megkérdezték tőle, hogy mi a „kép“ ára, kész volt a felelettel:

Csak egy krajczár.

Igy aztán akadt is vevője a fiunak, a ki 120 forint értékű 10 forintos bankjegyet vesztegetett el 12 krajczárnyi vételáron, amin rögtönösen cukorkákat vásárolt. A fiu persze a krajczárt ismerte, de a nagy bankót nem s azért becsülte olyan kevésre. Később kiderült, hogy az elkótyavetyélt tízeseket egy parasztember vesztette el Székesfehérvár városháza előtt. — A bankóvásárlók a kiket csakhamar kinyomoztak, erre kénytelenek voltak visszaadni a könnyen szerzett pénzt. Á fiu azonban még most sem érti meg, hogy miképpen lehet nagyobb kelet e a képes papírnak, mint a krajczárnak.

A háboru áldozatai. A tizenhetedik században Gassendi matematikus kiszámította, hogy a háborukban ellövöldözött ólom sokkal többet nyom, mint az emberek, a kik a csatáreken golyogok által gáltak. A modern idők haditechnikai vívmányai az ólompazarlást szerfölött feltozták. A statisztikusok kiszámították, hogy a német-francia háboru alatt 126 kgr. ólom jutott minden megölt harczosra. Azt is kimutatta a statisztika, hogy a városok bombázása korántsem olyan öldöklő hatású, a mint gondolnók. Balfort franezia erődött 1870 — 71-ben több mint 100.000 golyó érte, a mik mindössze 60 ember ölte meg, Strassbourgnak ugyanakkor 200.000 bomba jutott, a megöltek száma csupán 300 volt. Páris ostroma gedig, mely 23 napig tartott s 10.000 nagykaliberű löveget fogyasztott el, csupán 107 emberáldozatot követelt. De ólomból, puskaforból tán sohasem fogyasztottak el annyit, mint a most végé járó spanyol-amerikai háboruban. A Santiagoi öböl bejáratát védő spanyol erődotet tudvalevőleg többizben bombázták az amerikaik, a newyorki telegrammok mindanyiszor romhalmazzá változtatták a papiron, valósággal azonban a spanyol eődöknnek semmi lényegesebb bajuk nem történt. A hadi technika fejlődése egyszerűsítette és tökétesítette a fegyverek szerkezetét, fokozta a lövegek sebességét, de öldöklő hatásuk első sorban a célzás biztosságától függ. Ez pedig, ugy látszik, visszafelődött az ujjabb időkben.

Szerencsétlen lövés. A tuzsinai erdő kerülője Petrás József a sűrűben járt s valamit látott mozogni egy bokor mögött. Azt hitte, hogy vad és rásütötte puskáját. A lövés után velőtrázó sikoltás hangzott: a golyó Fitzl Ferdinánd kis leányát érte. Aligha marad életben. Az erdőkerülőt letartóztatták.

Életmentő pap. Ság közséből írják, hogy a mult hétfőn csaknem a Temesbe veszett a községi iskola igazgatója, Szeiler Miklós. A mikor fürdött, egyszerre alámerült a vízben. A község gör. kel. román papja, Lupsa György éppen arra sétált és a partról észrevette

az igazgató veszedelmét. Eldobva kalapját, úgy a mint volt, reverdástul beleugrott a folyóba s arra a helyre uszott, a hol Szeilert elmerülni látta; csakhamar el is érte a már eszméletlen embert és nagy erőfeszítéssel a partra huzta. Az igazgató később magához tért. A mikor az esetnek híre ment, az egész község nagy óvációban részesítette a derék papot.

Baleset a Krivánon. Fönn a Kárpátok között, a közel harmadfélezer méter magas Krivánon Nagy-Boldogasszony napján szerencsétlenül járt az egyik vezető, Blascsekovits József. Egy idegen turistával, Heinisch József bécsi vasuti tisztviselővel induit el a Csorba-tótól a hatalmas Nagycsucs megmászására. Délután két óra felé szerencsésen föl is jutottak a hegycsucs tetejére. Rövid pihenő után keltek ismét utra visszafelé. A mint lefelé jöttek, Blascsekovits meg akarta rövidíteni az utat, a Zöld-tó felé vezette a turistát. Az ut erre sokkal meredekebb, tátongó hasadékok, kopár sziklák teszik nehezzé a lejutást, a turisták nem is igen jönnek erre s ezt az utat a vezető sem ösmerte olyan jól, mint a többi. Már jó darabot haladtak lefelé, mikor úgy félöt óra tájban a vezető egyszerre megcsuszott és borzasztó kiáltással a mélységbe zuhant. Heinisch segítségére akart sietni, de nem tudott lejutni azon a sziklafalon, a melyről a vezető lezuhant. Fölment tehát újra a csucsra, a honnan vezető nélkül egy éjszakai bolyongás után másnap reggel szerencsésen megérkezett a csorbai tóhoz. Itt bejelentette az esetet a csendőrségnek. Szentmártoni István csendőrszervező négy emberrel azonnal a vezető keresésére indult. Meg is találták a Kriván alján. A szerencsétlen ember még élt, de szörnyű módon összezsuzta magát. Nagynehezen elszállították a csorbai tóhoz, onnan pedig a szepes-szombati kórházba. Az orvosok nem hiszik, hogy fölgyógyul.

Kedélyes rablók. A komárommegyei Madar községben elrabolták a faluházából a Wertheim-kasszát. A dolog sokkal egyszerűbben történt, mint a hogy hinni lehetne. Éjfél felé egy kocsi állt meg a községháza előtt. A jegyző oly jól aludt, hogy még a kocsizörgésre sem ébredt fel. Azaz hogy fölébredt s kiment az udvarra.

Ki van itt?

Én — felelt egy jóképű parasztember — csépelünk a szomszédban.

Hát annak lármája hallatszik?

Persze, hogy azé.

Nótárius uram befordult a szobába s nyugodtan aludta az igazak álmát. A rablók pedig szintén ilyen nyugalommal láttak munkájukhoz. Besétáltak az irodába, ott még gyertyát is gyújtottak, közben össze-visszahánytak mindent. Nagy bátorságuk miatt nem is gyanakodtak reájuk, pedig sokan elmentek a faluháza előtt s feltűnt előttük a késői világosság. Aggodalmaik eloszlatására azonban kéznél volt a rablóbanda egyik tagja:

A falu irodáját füstjük, azért jöttünk ide Gyaláról.

A felvilágosítás megnyugtatta a madariakat. A rablók tovább garázdálkodhattak az irodában, felhánytak mindent s mikor elfogyott a gyertyájuk, egész lelki bizalommal meggyújtották az iratokat s ennél a fénynél munkálkodtak tovább. Végre elkészültek s felrakták a vasszekrényt a kocsira. Így elhajtattak a község kincses ládjával a falu összecsendült népének szemeláttára. Utközben még megszólította őket egy parasztember:

Hova viszik ezt a fene nagy ládát?

Gyallára hurczolkodik a madari zsidó, annak a fuvarosai vagyunk.

Mikor jó messze értek a Wertheim-kasszával, vették észre, hogy nincsen szerszámuk, a mivel feltörjék. Ez sem igen aggasztotta őket. Megálltak a kocsival az ut szélén, egyikük visszament Madarra s az ottani kovácstól hozott szerszámokat. Ezekkel az uton feltörték a szekrényt, kivették a készpénzt, az értékpapírokat pedig széjjel tépték. Most keresteti a vakmerő rablókat Balogh Imre főszolgabíró, de eddigelé a csendőrök nem akadtak nyomukra.

Halálos vadászszerencsétlenség. A kisujszállási határban Várady Sámuel fiatal földbirtokos jó barátjával Bolemann Bélával nyulra vadászott. Az első kerülőnél a vadászok két oldalról találtak egy nyulat, melyen a vizslák irgalmatlanul összemarokodtak. Egyik sem akart tágitani a nyultól s gazdáik, hogy a kutyák egymásban kárt ne tegyenek, végre is puskatussal akarták őket elválasztani. A mig így a fegyverekkel manipuláltak, Bolemann Bélának elsült a fegyvere és a golyó vadásztársának, Várady Sámuelnek a szívébe hatolt, a ki jajszó nélkül holtan rogyott össze. A közelről jött lövés egészen összeégette a szerencsétlen földbirtokos mellét és a golyó ruhadarabokat is vitt magával a testbe. A szerencsétlen vadászat híre csakhamar eljutott Kisujszállásra, a hol annál nagyobb részvétet keltett, mert a Várady-családot, mely Kisujszállásnak régi idő óta egyik legtekintélyesebb családja, nem most először éri ilyen szerencsétlenség. Várady Sámuel, mint írják, nagy részvét mellett eltemették. Bolemann Bélát Magay vizsgáló bíró kihallgatása után szabadlábra helyezte. A szerencsétlen eset annyira hatott rá, hogy most betegesen fekszik.

Az elgurult alma. A budapesti Lövölde-tér 5. számú háza előtt e hó 18-án megrendítő szerencsétlenség történt. Egy hat évesnek látszó fiu játszadozott a kezében levő almával, a melyet egyszerre elejtett. Az alma egészen a vilámos sinekre gurult. A fiúcska mitsem nézett, csak az almáját akarta megszerezni. Gyorsan a sinekre futott, megragadta az almát de abban a pillanatban odaért a 117-es számú villamos és keresztül hajtott rajta. Holtan, véresen került elő a kocsi alul. Még nem tudják a fiu kilétét. Beszállították a tetemnézőbe.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos

Podhradszky Emil.

RASSER JÓZSEF esász. és kir. szab. ferlachi fegyvergyárának főraktára.

A vadászati idény közeledtével van szerencsém a tisztelt vadászat-kedvelőknek figyelmét Rasser József ferlachi (karinthiai) legjobb hírnévnek örvendő fegyvergyarából közvetlenül felszerelt, vadász-fegyver és szerelvényekben bővelkedő dús raktáramra fölhívni.

Egy csövű lancaster vadászfegyverek 13—18 frtig; két csövű 18—30 frtig.

Lancaster-Express-Rifle két csövű golyós fegyver 30—50 frtig és feljebb.

Különféle vadászati szerelvények, töltények, fojtások, gyutacsok, sörét stb. bármily mennyiségben és a legmérsékeltebb árakon kaphatók.

Megfelelő kezesség mellett vadászfegyvereket kényelmes

részletfizetés

mellett is szállítok, mely esetben az árak megfelelően emelkednek.

Borraktáram dúsan el van látva különféle csemege- és asztali borokkal saját pinczémből.

Palaczkborok árai: Legfinomabb I. rendű Traminer 1 liter 50 kr. 0.7 liter 40 kr.
 „ I. „ Magyarádi 1 „ 40 kr. 0.7 „ 30 kr.
 „ I. „ Asztali bor 1 „ 35 kr. 0.7 „ 28 kr.

Ugyanezek 50 literes hordókban és azon fölül megfelelő árkedvezmény mellett. Tisztelettel

FOREK RUDOLF, Szász-Sebesen (Erdély).

Az „Első Biztosító Intézet Katonai Szolgálat Esetére” függönyöksege.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujlag megbizatott

a nagytekintetű erdétisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati czikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készítenek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
 Ő esász. és kir. Fensége József Főherceg udvari szállító.
 A földmivelés m. kir. ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.